

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 18. julija 2013*

„Pritožba — Razširjanje televizijskih programov — Direktiva 89/552/EGS — Člen 3a — Ukrepi, ki jih je Kraljevina Belgija sprejela v zvezi z dogodki velikega družbenega pomena za to državo članico — Svetovno prvenstvo v nogometu — Sklep, ki ukrepe razglša za združljive s pravom Unije — Obrazložitev — Člena 43 ES in 49 ES — Lastninska pravica“

V zadevi C-204/11 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 27. aprila 2011,

Fédération internationale de football association (FIFA), ki jo zastopata A. Barav in D. Reymond, odvetnika,

tožeča stranka,

drugi stranki v postopku sta

Evropska komisija, ki jo zastopata E. Montaguti in N. Yerrell, agentki, skupaj z M. Gray, barrister, z naslovom za vročanje v Luxembourg,

tožena stranka na prvi stopnji,

Kraljevina Belgija, ki jo zastopata C. Pochet in J.-C. Halleux, agenta, skupaj z A. Joachimowiczem in J. Stuyckom, odvetnikoma,

Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska, ki ga zastopata S. Ossowski in J. Beeko, agenta, skupaj s T. de la Marejem, QC,

intervenienta na prvi stopnji,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi R. Silva de Lapuerta, v funkciji predsednice tretjega senata, K. Lenaerts, E. Juhász, J. Malenovský (poročevalec) in D. Šváby, sodniki,

generalni pravobranilec: N. Jääskinen,

sodna tajnica: A. Impellizzeri, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 13. septembra 2012,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 12. decembra 2012

* Jezik postopka: angleščina.

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Fédération internationale de football association (FIFA) s pritožbo predlaga razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 17. februarja 2011 v zadevi FIFA proti Komisiji (T-385/07, ZOdl., str. II-205, v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je Splošno sodišče zavrnilo njen predlog za razglasitev delne ničnosti Sklepa Komisije 2007/479/ES z dne 25. junija 2007 o združljivosti ukrepov, ki jih je Belgija sprejela v skladu s členom 3a(1) Direktive Sveta 89/552/EGS o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju dejavnosti razširjanja televizijskih programov, s pravom Skupnosti (UL L 180, str. 12, v nadaljevanju: sporni sklep).

Pravni okvir

- 2 Direktiva Sveta 89/522/EGS z dne 3. oktobra 1989 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju dejavnosti razširjanja televizijskih programov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 1, str. 224), kakor je bila spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 97/36/ES z dne 30. junija 1997 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 2, str. 321, v nadaljevanju: Direktiva 89/552), je vsebovala člen 3a, ki je bil uveden z Direktivo 97/36/ES in je določal:

„1. Vsaka država članica lahko sprejme ukrepe v skladu s pravom Skupnosti, s katerimi zagotovi, da izdajatelji televizijskih programov pod njeno pristojnostjo ne oddajajo tistih dogodkov, ki v tej državi članici veljajo za dogodke velikega družbenega pomena, na ekskluzivni osnovi, s čimer bi večji delež javnosti v tej državi članici prikrajšali za možnost spremljanja takšnih dogodkov prek neposrednega prenosa ali prek poznejšega prenosa na brezplačni televiziji. Če država članica sprejme takšne ukrepe, mora sestaviti seznam določenih nacionalnih ali drugih dogodkov, za katere meni, da so velikega družbenega pomena. To stori na jasn in pregleden način ter pravočasno. Pri tem zadevna država članica določi tudi to, ali morajo biti takšni dogodki dostopni bodisi v celotnem ali delnem neposrednem prenosu bodisi v primerih, ko je to potrebno ali primerno iz objektivnih razlogov javnega interesa, v celotnem ali delnem poznejšem prenosu.

2. Države članice Komisijo takoj uradno obvestijo o vsakem ukrepu, ki so ga ali ga bodo sprejele v skladu z odstavkom 1. Komisija v treh mesecih od dneva uradnega obvestila preveri, ali so takšni ukrepi združljivi z zakonodajo Unije in o njih obvesti druge države članice. Komisija zaprosi za mnenje odbora, ki je bil ustanovljen v skladu s členom 23a. Sprejete ukrepe takoj objavi v Uradnem listu Evropskih skupnosti, najmanj enkrat letno pa objavi tudi konsolidirani seznam ukrepov, ki so jih sprejele države članice.

3. Države članice z ustreznimi sredstvi v skladu s svojimi zakonodajami zagotovijo, da izdajatelji televizijskih programov pod njihovo sodno pristojnostjo ne izvajajo ekskluzivnih pravic, ki so jih ti izdajatelji televizijskih programov kupili po datumu objave te direktive, s čimer bi večji delež javnosti v drugi državi članici prikrajšali za možnost spremljanja dogodkov, ki jih je ta druga država članica določila v skladu s predhodnimi odstavki, bodisi v celotnem ali delnem neposrednem prenosu bodisi v primerih, ko je to potrebno ali primerno iz objektivnih razlogov javnega interesa, v celotnem ali delnem poznejšem prenosu na brezplačni televiziji, kar je ta druga država določila v skladu z odstavkom 1.“

3 V uvodnih izjavah od 18 do 22 Direktive 97/36 je bilo navedeno:

- „(18) Bistvenega pomena je, da države članice lahko sprejmejo ukrepe, s katerimi bi zaščitile pravico do obveščenosti in širši javnosti zagotovile dostop do televizijskega spremljanja nacionalnih in nenacionalnih dogodkov velikega družbenega pomena, kot so denimo olimpijske igre, svetovno nogometno prvenstvo in evropsko nogometno prvenstvo. Države članice si v ta namen ohranjajo pravico do sprejemanja ukrepov, skladnih s pravom Skupnosti, ki so namenjeni reguliranju izvrševanja ekskluzivnih pravic televizijskega razširjanja takšnih dogodkov s strani izdajateljev televizijskih programov pod njihovo sodno pristojnostjo.
- (19) Zato da bi se izognili morebitnim pravnim nejasnostim in tržnemu izkrivljanju ter uredili prosti pretok televizijskih storitev, je treba sprejeti dogovore v okviru Skupnosti, pri čemer je treba upoštevati potrebo po preprečevanju možnosti, da bi obšli nacionalne ukrepe za zaščito zakonitih splošnih interesov.
- (20) Še zlasti je ustrezno, da se oblikujejo določbe v zvezi z izvrševanjem ekskluzivnih pravic televizijskega razširjanja, ki so jih izdajatelji televizijskih programov morda kupili v zvezi z dogodki, ki jim pripisujemo velik družbeni pomen, v državi članici, ki nima sodne pristojnosti nad temi izdajatelji. [...]
- (21) Za namene te direktive morajo dogodki velikega družbenega pomena ustrezati določenim merilom, to pomeni da morajo biti izjemni dogodki, ki so predmet zanimanja širše javnosti v Skupnosti ali v neki državi članici ali v pomembnem sestavnem delu neke države članice in jih vnaprej organizira prireditelj, ki je pravno upravičen prodajati pravice, ki iz takšne prireditve izhajajo.
- (22) Za namene te direktive ‚brezplačna televizija‘ pomeni razširjanje programov po javnem ali komercialnem kanalu, ki so javnosti dostopni brez dodatnega plačila k že obstoječim načinom financiranja televizijskih organizacij, ki prevladuje v posamezni državi članici (kot so televizijska naročnina in/ali osnovna priključnina na kabelsko omrežje).“

Dejansko stanje

4 Dejansko stanje spora je v točkah od 5 do 17 izpodbijane sodbe povzeto tako:

- „5 [FIFA] je združenje 208 nacionalnih nogometnih zvez in je svetovni izvršilni organ nogometa. Njena cilja sta zlasti promocija nogometa na svetovni ravni in organizacija mednarodnih nogometnih tekmovanj. Njen glavni vir dohodka je prodaja pravic za televizijski prenos končnice svetovnega prvenstva v nogometu FIFA (v nadaljevanju: [končnica svetovnega prvenstva]), ki ga organizira.
- 6 V Belgiji sta flamska in francoska skupnost pristojni za sprejemanje ukrepov v smislu člena 3a Direktive 89/552. Tako so organi vsake skupnosti sprejeli različne ukrepe, ki so jih nato belgijski zvezni organi sporočili Komisiji Evropskih skupnosti.
- 7 V skladu s členom 76(1) odloka o razširjanju radijskih in televizijskih programov, usklajenim 25. januarja 1995, ki ga je sprejel Flamski svet (Moniteur belge z dne 30. maja 1995, str. 15092), ‚flamska vlada sestavi seznam dogodkov velikega pomena za javnost, ki jih zato ni mogoče predvajati na izključni osnovi, tako da jih večji del javnosti flamske skupnosti ne bi mogel gledati v neposrednih ali poznejših prenosih na brezplačni televiziji‘.

- 8 Z odredbo z dne 28. maja 2004 (Moniteur belge z dne 19. avgusta 2004, str. 62207) je flamska vlada določila dogodke, ki se štejejo za dogodke velikega družbenega pomena, vključno s [končnico] svetovnega prvenstva. Da se dogodek lahko vključi na seznam dogodkov velikega družbenega pomena, mora v skladu s to odredbo izpolnjevati vsaj dve od teh meril:
- mora biti zelo aktualen in zbujati velik interes javnosti;
 - mora potekati v okviru pomembnega mednarodnega tekmovanja ali biti tekma, v kateri sodeluje državna reprezentanca, moštvo belgijskega kluba ali eden ali več belgijskih športnikov ali športnic;
 - mora spadati v pomembno športno disciplino in imeti veliko kulturno vrednost za flamsko skupnost;
 - dogodek se običajno predvaja na brezplačni televiziji in ima visoko gledanost v svoji kategoriji.
- 9 V skladu s členom 1 odredbe z dne 28. maja 2004 je treba nekatere dogodke s seznama, vključno s [končnico] svetovnega prvenstva, v celoti predvajati v neposrednem prenosu. Na podlagi člena 2 te odredbe se izključne pravice za dogodke s seznama ne smejo uveljavljati tako, da bi se večjemu delu prebivalcev preprečilo spremljanje teh dogodkov na brezplačni televiziji. Šteje se, da lahko večji del prebivalcev flamske skupnosti spremlja dogodek velikega družbenega pomena na brezplačni televiziji, če dogodek predvaja televizijska postaja, ki oddaja v nizozemskem jeziku, in ga lahko sprejema najmanj 90 % prebivalcev brez dodatnega plačila poleg cene naročnine za televizijsko predvajanje.
- 10 V skladu s členom 3 odredbe z dne 28. maja 2004 izdajatelji televizijskih programov, ki ne izpolnjujejo meril iz njenega člena 2 in ki pridobijo izključne pravice za prenos dogodkov s seznama v nizozemsko govoreči regiji ter dvojezični regiji Bruselj – glavno mesto, teh pravic ne smejo uveljaviti, razen če lahko na podlagi sklenjenih pogodb zagotovijo, da večji del prebivalcev ne bo prikrajšan za spremljanje teh dogodkov na brezplačni televiziji. S tem namenom lahko ti izdajatelji televizijskih programov po običajnih tržnih cenah podelijo podlicence izdajateljem, ki izpolnjujejo ta merila. Vendar če noben izdajatelj televizijskih programov, ki izpolnjuje zadevna merila, ni pripravljen prevzeti take podlicence, lahko izdajatelj televizijskih programov, ki je pridobil izključne pravice, te uporabi.
- 11 V skladu s členom 4(1) odloka z dne 27. februarja 2003 (Moniteur belge z dne 17. aprila 2003, str. 19637), ki ga je sprejel parlament francoske skupnosti, lahko vlada te skupnosti po posvetovanju s Conseil supérieur de l'audiovisuel (višji svet za avdiovizualno področje) sprejme seznam dogodkov, za katere meni, da so velikega pomena za javnost navedene skupnosti. Izdajatelj televizijskega programa ali RTBF ne sme uveljavljati izključnih pravic za te dogodke, če bi s tem večji del javnosti te skupnosti prikrajšal za možnost spremljanja teh dogodkov prek brezplačne televizije.
- 12 Da se dogodek lahko vključi na seznam dogodkov velikega družbenega pomena, mora v skladu s členom 4(2) odloka z dne 27. februarja 2003 izpolnjevati vsaj dve od teh meril:
- mora biti zelo odmeven v javnosti francoske skupnosti na splošno, ne samo pri tistih, ki običajno spremljajo takšne dogodke;
 - mora imeti v francoski skupnosti splošno priznan kulturni pomen in biti del njene kulturne identitete;
 - nacionalna osebnost ali reprezentanca sodeluje pri zadevnem dogodku v okviru mednarodno pomembnega tekmovanja ali dogodka;

- mora se običajno predvajati v programu brezplačne televizije v francoski skupnosti in privlačiti širšo javnost.
- 13 V skladu s členom 4(3) tega odloka storitev razširjanja televizijskega programa velja za brezplačno, če se predvaja v francoskem jeziku in jo lahko sprejema 90 % gospodinjstev z opremo za televizijski sprejem v francosko govoreči regiji ali v dvojezični regiji Bruselj – glavno mesto. Z izjemo tehničnih stroškov se sprejem te storitve razen cene naročnine za osnovni kabelski paket ne sme zaračunavati.
 - 14 V skladu s členom 2 odredbe z dne 8. junija 2004 (Moniteur belge z dne 6. septembra 2004, str. 65247), ki jo je sprejela vlada francoske skupnosti, „izdajatelj televizijskega programa v francoski skupnosti, ki uveljavlja izključne pravice televizijskega prenosa, ki jih ima za dogodek velikega pomena, mora ta dogodek predvajati na brezplačni televiziji v skladu s prilogo k tej odredbi“.
 - 15 Priloga k odredbi z dne 8. junija 2004 in konsolidiran seznam dogodkov velikega družbenega pomena za Kraljevino Belgijo vključujeta prenos [končnice] svetovnega prvenstva, in sicer neposredno in v celoti.
 - 16 Z dopisoma z dne 15. januarja 2001 in z dne 16. maja 2002 je FIFA ministrstvu flamske skupnosti predložila svoja stališča glede morebitne vključitve [končnice] svetovnega prvenstva na seznam dogodkov velikega pomena za belgijsko družbo, v katerih je izrazila nasprotovanje vključitvi vseh tekem tega tekmovanja na tak seznam.
 - 17 Z dopisom z dne 10. decembra 2003 je Kraljevina Belgija Komisijo obvestila o ukrepih, sprejetih v okviru člena 3a Direktive 89/552.“

Sporni sklep

- 5 Komisija je 25. junija 2007 sprejela sporni sklep, ki v členu 1 določa, da so „[u]krepi, ki jih je sprejela [Kraljevina] Belgija v skladu s členom 3a(1) Direktive [89/552] in jih 10. decembra 2003 priglasila Komisiji ter so objavljeni v Uradnem listu Evropske unije C 158 z dne 29. junija 2005, skladni s pravom Skupnosti“.
- 6 V točkah od 3 do 6, 8, od 16 do 18 in 22 spornega sklepa je navedeno:
 - „(3) Komisija je pri preverjanju upoštevala razpoložljive podatke o belgijskem medijskem prostoru.
 - (4) Seznam dogodkov velikega družbenega pomena, ki jih vključujejo ukrepi [Kraljevine] Belgije, je bil pripravljen na jasen in pregleden način, v Belgiji pa se je začelo obsežno posvetovanje.
 - (5) Komisija je z zadovoljstvom ugotovila, da dogodki, naštetih med ukrepi [Kraljevine] Belgije, izpolnjujejo vsaj dve od naslednjih meril, ki so zanesljivi pokazatelji pomembnosti dogodka za družbo: (i) poseben vsesplošni odziv v državni članici, in ne zgolj pomembnost za tiste, ki običajno spremljajo zadeven športni dogodek ali dejavnost; (ii) prebivalci države članice dogodku vsesplošno pripisujejo posebno kulturno pomembnost, zlasti glede spodbujanja kulturne identitete; (iii) vključenost državne reprezentance v zadevni dogodek v okviru mednarodno pomembnega tekmovanja ali turnirja in (iv) dejstvo, da se dogodek običajno predvaja na brezplačni televiziji in da pritegne velik del televizijskih gledalcev.
 - (6) Znatno število dogodkov, navedenih na seznamu ukrepov [Kraljevine] Belgije, vključno z letnimi in zimskimi olimpijskimi igrami, pa tudi finalnimi tekmami svetovnega pokala in finalnimi turnirji evropskega prvenstva v nogometu (za moške), spada med dogodke, ki se običajno uvrščajo med

dogodke z velikim družbenim pomenom, kakor je izrecno navedeno v uvodni izjavi 18 Direktive [97/36]. Ti dogodki imajo v Belgiji poseben vsesplošni odziv, saj so priljubljeni zlasti pri široki javnosti, in ne le pri tistih, ki običajno spremljajo športne dogodke.

[...]

- (8) Našteti nogometni dogodki, na katerih sodelujejo državne reprezentance, imajo v Belgiji poseben vsesplošni odziv, ker dajejo belgijskim moštvom priložnost za promocijo belgijskega nogometa na mednarodni ravni.

[...]

- (16) Navedeni dogodki, vključno s tistimi, ki se obravnavajo kot celota, in ne kot vrsta posameznih dogodkov, se običajno predvajajo na brezplačni televiziji in pritegnejo velik del televizijskih gledalcev. Kadar izjemoma ni na voljo nobenega posebnega vpogleda v podatke (finalni turnirji evropskega nogometnega prvenstva), je vključitev dogodka upravičena zaradi njegovega splošno priznanega posebnega kulturnega pomena za belgijske prebivalce glede na pomemben prispevek k razumevanju med narodi, pa tudi zaradi družbenega pomena nogometa za Belgijo kot celoto in za narodni ponos, saj pomeni priložnost za vrhunske belgijske športnike, da uspejo na tem pomembnem mednarodnem tekmovanju.
- (17) Zaradi velikega javnega interesa, da se zagotovi javni dostop do predvajanja dogodkov, ki imajo za družbo velik pomen, se zdijo ukrepi [Kraljevine] Belgije sorazmerni in jih je mogoče šteti za upravičeno odstopanje od temeljne svoboščine opravljanja storitev iz Pogodbe ES.
- (18) Ukrepi [Kraljevine] Belgije so skladni s pravili o konkurenci [v Evropski skupnosti], ker določitev izdajatelja televizijskega programa, ki izpolnjuje pogoje za predvajanje naštetih dogodkov, temelji na objektivnih merilih, ki omogočajo dejansko in potencialno konkurenco pri pridobivanju pravic do predvajanja teh dogodkov. Poleg tega tudi število navedenih dogodkov ni tako nesorazmerno, da bi lahko povzročilo izkrivljenje konkurence na končnih trgih brezplačne in plačljive televizije.

[...]

- (22) Iz sodbe [Sodišča prve stopnje z dne 15. Decembra 2005 v zadevi Infront WM proti Komisiji, T-33/01, ZOdl., str. II-5897] je razvidno, da izjava, da so ukrepi, sprejeti v skladu s členom 3a(1) Direktive [89/552], v skladu s pravom Skupnosti, pomeni sklep v smislu člena [249 ES], ki ga mora zato Komisija sprejeti. Skladno s tem je treba s tem sklepom izjaviti, da so ukrepi, ki jih je priglasila [Kraljevina] Belgija, v skladu s pravom Skupnosti. Ukrepi, ki jih je [Kraljevina] Belgija dokončno sprejela in so navedeni v prilogi k temu sklepu, se v skladu s členom 3a(2) Direktive [89/552] objavijo v Uradnem listu.“

Postopek pri Splošnem sodišču in izpodbijana sodba

- 7 FIFA je pri Splošnem sodišču vložila tožbo proti spornemu sklepu, ker je Komisija odobrila določitev celotne končnice svetovnega prvenstva za dogodek velikega družbenega pomena in s tem sprejela, da se vse tekme tega turnirja vpišejo na seznam dogodkov velikega družbenega pomena, ki so ga pripravili organi Kraljevine Belgije. Meni, da bi ta država članica za tak dogodek lahko določila le „zanimivejše“ tekme, kot so finale in polfinala ter tekme, v katerih sodeluje reprezentanca te države (v nadaljevanju: zanimivejše tekme). S tem navedeni seznam ne bi obsegal drugih tekem svetovnega prvenstva (v nadaljevanju: manj zanimive tekme).

- 8 FIFA je v utemeljitev svojega predloga za razglasitev delne ničnosti spornega sklepa navedla šest tožbenih razlogov. Z njimi se zatrjuje, prvič, kršitev člena 3a(2) Direktive 89/552, ker naj bi Komisija napačno sklenila, da so bili belgijski ukrepi skladni s členom 49 ES, drugič, kršitev istega člena, tretjič, kršitev člena 3a(2) Direktive 89/552, ker naj bi Komisija zmotno štela, da so bili belgijski ukrepi skladni s členom 43 ES, četrtič, kršitev člena 3a(2) Direktive 89/552, ker naj bi Komisija napačno potrdila, da so bili belgijski ukrepi skladni z lastninsko pravico FIFE, petič, kršitev člena 3a(2) Direktive 89/552, ker naj bi Komisija napačno presodila, da so bili belgijski ukrepi sprejeti po jasnem in preglednem postopku, in šestič, neobrazloženost spornega sklepa.
- 9 Splošno sodišče je v izpodbijani sodbi zavrnilo vse tožbene razloge, ki jih je FIFA navedla v utemeljitev tožbe, in jo v celoti zavrnilo.
- 10 Hkrati je zavrnilo predlog FIFE za sprejetje ukrepov procesnega vodstva, s katerim je predlagala, naj Splošno sodišče Komisijo pozove k predložitvi več dokumentov.

Pritožba

Uvodne ugotovitve

- 11 Prvič, navesti je treba, da je zakonodajalec Unije s členom 3a(1) Direktive 89/552 države članice pooblastil, da lahko nekatere dogodke opredelijo kot dogodke velikega družbenega pomena za zadevno državo članico (v nadaljevanju: dogodek velikega pomena), in je tako v okviru diskrecijske pravice, ki mu jo podeljuje Pogodba, izrecno dopustil omejitve svobode opravljanja storitev, svobode ustanavljanja, svobodne konkurence in lastninske pravice, ki so neizogibna posledica takšne določitve. Kot izhaja iz uvodne izjave 18 Direktive 97/36, je zakonodajalec štel, da so takšne omejitve upravičene s ciljem, da se zaščiti pravica do obveščenosti in širši javnosti zagotovi dostop do televizijskega spremljanja teh dogodkov.
- 12 Poleg tega je Sodišče že potrdilo legitimnost uresničevanja tega cilja in poudarilo, da lahko ekskluzivno trženje dogodkov velikega javnega interesa znatno omeji dostop javnosti do informacij o teh dogodkih. V demokratični in pluralistični družbi pa je dostop do informacij posebnega pomena, kar se še posebej kaže ravno pri takšnih dogodkih (glej sodbo z dne 22. januarja 2013 v zadevi Sky Österreich, C-283/11, točki 51 in 52).
- 13 Drugič, treba je pojasniti, da pripada, na podlagi člena 3a(1) Direktive 89/552, opredelitev dogodkov velikega pomena le državam članicam, ki imajo v zvezi s tem široko diskrecijsko pravico.
- 14 Direktiva 89/552 namreč namesto na uskladitvi seznama takšnih dogodkov temelji na predpostavki, da v Uniji obstajajo precejšnje socialne in kulturne razlike glede njihovega pomena za širšo javnost. Zato člen 3a(1) te direktive določa, da vsaka država članica določi seznam dogodkov, „za katere presodi, da so dogodki velikega pomena“ za njeno družbo. V uvodni izjavi 18 Direktive 97/36 je prav tako poudarjena ta prosta presoja držav članic in navedeno je, da je „bistvenega pomena“, da lahko države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi bi zaščitile pravico do obveščenosti in širši javnosti zagotovile dostop do televizijskega spremljanja dogodkov velikega pomena.
- 15 Pomen te diskrecijske pravice med drugim izhaja iz dejstva, da direktivi 89/552 in 97/36 ne določata njenega izvajanja s podrobno ureditvijo. Edina merila, ki jih določata za to, da lahko zadevna država članica dogodek določi za dogodek velikega pomena, so namreč omenjena v uvodni izjavi 21 Direktive 97/36, kjer je navedeno, da mora iti za izjemne dogodke, ki so predmet zanimanja širše javnosti v Uniji, ali neki državi članici, ali pomembnem sestavnem delu neke države članice in jih vnaprej organizira prireditelj, ki je pravno upravičen prodajati pravice, ki iz takšne prireditve izhajajo.

- 16 Glede na sorazmerno nedoločnost teh meril mora vsaka država članica tem merilom določiti konkreten pomen ter ob upoštevanju družbenih in kulturnih posebnosti svoje družbe presoditi o zanimanju javnosti za zadevne dogodke.
- 17 Tretjič, poudariti je treba, da ima Komisija na podlagi člena 3a(2) Direktive 89/552 pooblastilo za nadzor zakonitosti nacionalnih ukrepov, ki opredeljuje dogodke velikega pomena, kar ji omogoča zavrnitev ukrepov, ki niso skladni s pravom Unije.
- 18 Komisija mora pri tej presoji preveriti zlasti, ali so izpolnjeni ti pogoji:
- dogodek je bil na seznam iz člena 3a(1) Direktive 89/552 vpisan pravočasno po jasnem in preglednem postopku;
 - tak dogodek je mogoče veljavno šteti za dogodek velikega pomena;
 - določitev dogodka za dogodek velikega pomena je skladna s splošnimi načeli prava Unije, kot sta načeli sorazmernosti in prepovedi diskriminacije, temeljnimi pravicami, svobodo opravljanja storitev in svobodo ustanavljanja ter pravili svobodne konkurence.
- 19 Vendar je nadzorno pooblastilo omejeno, zlasti glede preizkusa drugega in tretjega pogoja, ki sta določena v prejšnji točki.
- 20 Po eni strani namreč iz pomena diskrecijske pravice držav članic, ki je omenjena v točki 13 te sodbe, izhaja, da se mora pooblastilo Komisije za nadzor omejiti na preizkus očitnih napak pri presoji, ki jih države članice storijo pri opredelitvi dogodkov velikega pomena. Da bi Komisija preverila, ali je država članica storila očitno napako pri presoji, mora tako zlasti preveriti, ali je ta država članica skrbno in nepristransko preučila vse upoštevne okoliščine primera, na katere se opirajo sklepi, ki iz njih izhajajo (glej po analogiji sodbi z dne 21. novembra 1991 v zadevi Technische Universität München, C-269/90, Recueil, str. I-5469, točka 14, in z dne 22. decembra 2010 v zadevi Gowan Comércio Internacional e Serviços, C-77/09, ZOdl., str. I-13533, točki 56 in 57).
- 21 Po drugi strani, natančneje glede tretjega pogoja, ki je naveden v točki 18 te sodbe, se ne sme spregledati, da veljavna opredelitev dogodka kot dogodka velikega pomena neizogibno povzroči omejitve svobode opravljanja storitev, svobode ustanavljanja, svobodne konkurence in lastninske pravice, ki jih je opredelil zakonodajalec Unije in jih je, kot je navedeno v točki 11 te sodbe, štel za upravičene s ciljem v splošnem interesu, ki se nanaša na varstvo pravice do obveščeniosti in širokega dostopa javnosti do televizijskih prenosov teh dogodkov.
- 22 Da bi se zagotovil polni učinek člena 3a Direktive 89/552, je tako treba ugotoviti, da je Komisija, če je zadevna država članica dogodek veljavno opredelila kot dogodek velikega pomena, dolžna preizkusiti le učinke te opredelitve na prosti pretok storitev, svobodo ustanavljanja, svobodno konkurenco in lastninsko pravico, ki presegajo učinke, neločljivo povezane z vključitvijo tega dogodka na seznam iz člena 3a(1).

Prvi pritožbeni razlog

Trditve strank

- 23 Prvi pritožbeni razlog ima v bistvu šest delov. FIFA v prvem delu zatrjuje, da je Splošno sodišče podalo protislovno obrazložitev prave narave končnice svetovnega prvenstva.

- 24 V drugem delu tega pritožbenega razloga zatrjuje, da je Splošno sodišče sprejelo neskladna in nezdružljiva stališča, ker je po eni strani potrdilo obstoj svetovnega prvenstva kot enega samega dogodka in po drugi strani navedlo, da lahko posebni elementi dokazujejo, da to ni tako.
- 25 Tretji del tega pritožbenega razloga se nanaša na točko 95 izpodbijane sodbe, v skladu s katero naj bi država članica, ki pošlje obvestilo, ne bila dolžna navesti posebnih razlogov za uvrstitev celotne končnice svetovnega prvenstva na seznam dogodkov velikega pomena. Splošno sodišče naj bi s takšno odločitvijo predvsem Komisiji onemogočilo, da bi natančno preverila in temeljito preizkusila skladnost priglašenih ukrepov s pravom Unije.
- 26 FIFA v okviru četrtega dela prvega pritožbenega razloga zatrjuje, da mora, v nasprotju s tem, kar izhaja iz izpodbijane sodbe, Komisija pri Splošnem sodišču utemeljiti svoj sklep, da so vse tekme končnice svetovnega prvenstva en sam dogodek velikega pomena. Tako naj bi niti FIFA niti kakšna druga zainteresirana stranka ne bila dolžna s posebnimi elementi dokazati, da ne gre za tak primer.
- 27 FIFA v petem delu prvega pritožbenega razloga zatrjuje, da je Splošno sodišče z obrazložitvijo, ki je ni v spornem sklepu, prekoračilo meje sodnega nadzora, za katerega je pristojno.
- 28 V zvezi s šestim delom tega pritožbenega razloga naj bi Splošno sodišče napačno presodilo, da je Komisija zadostno obrazložila vpis celotne končnice svetovnega prvenstva na belgijski seznam dogodkov velikega pomena.
- 29 Komisija, Kraljevina Belgija in Združeno kraljestvo izpodbijajo utemeljenost prvega pritožbenega razloga, ki ga je FIFA navedla v utemeljitev svoje pritožbe.

Presoja Sodišča

- 30 Ob upoštevanju pomena ugotovitev iz točke 95 izpodbijane sodbe za presojo Splošnega sodišča je treba najprej preizkusiti tretji del prvega pritožbenega razloga.

– Tretji del prvega pritožbenega razloga

- 31 Najprej je treba navesti, da je Splošno sodišče v točki 72 izpodbijane sodbe navedlo, da je svetovno prvenstvo tekmovanje, ki ga je prej mogoče upravičeno šteti za en sam dogodek kot za vrsto posameznih dogodkov, razdeljenih na „zanimivejše“ in „manj zanimive“ tekme. Poleg tega je, kot izhaja iz točke 5 izpodbijane sodbe, pojem „svetovno prvenstvo“, na katerega se nanaša uvodna izjava 18 Direktive 97/36, Splošno sodišče razumelo v smislu, ki pomeni le končnico tega tekmovanja.
- 32 Vendar niti navedena uvodna izjava niti drugi elementi iz direktiv 85/552 in 97/36 ne kažejo na to, da se pojem „svetovno prvenstvo“ nanaša le na končnico tega tekmovanja. Ta pojem mora načeloma zajemati tudi začetni del tega prvenstva, torej vse tekme na izločanje. Vendar ni sporno, da tekme na izločanje pred končnico na splošno ne vzbudijo velikega zanimanja javnosti v državi članici, ki bi bilo primerljivo s tistim med končnico. Tako zanimanje lahko namreč vzbudijo le nekatere tekme na izločanje, zlasti tiste, v katerih nastopa reprezentanca te države članice, ali tekme drugih moštev v kvalifikacijski skupini, v kateri nastopa ta reprezentanca.
- 33 Poleg tega ni mogoče razumno oporekati temu, da je pomen „zanimivejših“ tekem na splošno večji od pomena, ki se na splošno pripisuje predhodnim tekmam končnice svetovnega prvenstva, in sicer kvalifikacijskim tekmam v skupinah. Zato ni mogoče *a priori* zatrjevati, da je pomen, ki se pripisuje tej zadnji skupini tekem, enak pomenu prve skupine tekem in da so zato vse kvalifikacijske tekme v skupinah tako kot „zanimivejše“ tekme del enega samega dogodka velikega pomena. Tako se lahko določitev vsake tekme za dogodek velikega pomena razlikuje med posameznimi državami članicami.

- 34 Iz zgoraj navedenega izhaja, da zakonodajalec Unije ni želel nakazati, da je „svetovno prvenstvo“ v smislu uvodne izjave 18 Direktive 97/36 omejeno le na njegovo končnico, ter da pomeni en sam in nedeljiv dogodek. Nasprotno je svetovno prvenstvo treba šteti za dogodek, ki se načeloma deli na različne tekme ali faze, ki jih vseh ni nujno mogoče opredeliti kot dogodek velikega pomena.
- 35 Vendar je treba pojasniti, da taka napačna razlaga uvodne izjave 18 Direktive 97/36, zlasti pojma svetovno prvenstvo, kot jo je podalo Splošno sodišče, ni vplivala na to zadevo.
- 36 Najprej, glede izključitve tekem na izločanje iz opredelitve svetovnega prvenstva zadošča spomniti, da belgijski organi teh tekem niso vključili na seznam dogodkov velikega pomena in da se zato sporni sklep ne nanaša na te tekme.
- 37 Dalje, ugotoviti je treba, da je Splošno sodišče v točkah od 102 do 108 izpodbijane sodbe na podlagi dokazov, ki jih je predložila FIFA, in glede na konkretno dojetje javnosti flamske in francoske skupnosti preučilo, ali so vse tekme končnice svetovnega prvenstva pri tej javnosti dejansko vzbudile zadostno zanimanje, da so del dogodka velikega pomena (glej točke od 55 do 57 te sodbe). Ker pa je sklenilo, da je tako, je utemeljeno ugotovilo, da se v flamski in francoski skupnosti vse tekme končnice svetovnega prvenstva lahko štejejo za dogodek velikega pomena. Dejansko je bila presoja Splošnega sodišča skladna s tisto, ki izhaja iz točke 34 te sodbe.
- 38 Nazadnje, iz ugotovitev, navedenih v točki 66 sodbe, izhaja, da napačna razlaga uvodne izjave 18 Direktive 97/36 ni vplivala na sklep Splošnega sodišča, da obrazložitev spornega sklepa ustreza pogojem iz člena 253 ES.
- 39 Tako je Splošno sodišče z razlogovanjem iz točke 31 te sodbe sprejelo ugotovitev iz točke 95 izpodbijane sodbe, da nobena država članica ni dolžna obvestiti Komisije o posebnih razlogih za to, da je končnico svetovnega prvenstva v celoti določila za en sam dogodek velikega pomena v zadevni državi članici.
- 40 Ker pa končnice svetovnega prvenstva ni mogoče na seznam dogodkov velikega pomena v celoti veljavno vključiti neodvisno od zanimanja, ki ga tekme vzbujajo v zadevni državi članici, te ni mogoče odvezati obveznosti, da Komisiji sporoči razloge, ki omogočajo ugotovitev, da je v specifičnem družbenem kontekstu te države končnica svetovnega prvenstva en sam dogodek, ki ga je treba v celoti šteti za dogodek velikega pomena za to družbo in ne kot niz posameznih dogodkov, razdeljenih na različno zanimive tekme.
- 41 Zato je Splošno sodišče v točki 95 izpodbijane sodbe napačno uporabilo pravo, ker je presodilo, da Komisija ni mogla šteti, da je vpis tekem končnice svetovnega prvenstva v nasprotju s pravom Unije, ker ji zadevna država članica ni sporočila posebnih razlogov, ki jih utemeljujejo za dogodek velikega družbenega pomena za to državo.
- 42 V teh okoliščinah je treba preučiti, ali je treba zaradi te napake izpodbijano sodbo razveljaviti.
- 43 V zvezi s tem iz sodne prakse Sodišča izhaja, da kršitev prava Unije, ki jo stori Splošno sodišče, ne povzroči razveljavitve izpodbijane sodbe, če je njen izrek utemeljen z drugimi pravnimi razlogi (glej v tem smislu sodbi z dne 2. aprila 1998 v zadevi Komisija proti Sytraval in Brink's France, C-367/95 P, Recueil, str. I-1719, točka 47, in z dne 29. marca 2011 v zadevi ThyssenKrupp Nirosta proti Komisiji, C-352/09 P, ZOdl., str. I-2359, točka 136).
- 44 V obravnavani zadevi je, prvič, treba navesti, da je, zato da bi se Komisiji omogočilo izvajanje nadzornih pooblastil, obrazložitev, ki je državo članico vodila k določitvi dogodka za dogodek velikega pomena, lahko kratka, če je upoštevana. Tako zlasti ni mogoče zahtevati, da država članica v samem obvestilu o sprejetih ukrepih navede podrobne podatke in številke glede vsakega elementa ali dela dogodka, ki je predmet obvestila Komisiji.

- 45 V zvezi s tem je treba pojasniti, da če bi Komisija dvomila o podatkih, ki so ji bili na voljo glede opredelitve dogodka kot dogodka velikega pomena, bi morala od države članice, ki je sprejela to odločitev, zahtevati pojasnila (glej po analogiji sodbo z dne 29. marca 2012 v zadevi Komisija proti Estoniji, C-505/09 P, točka 67).
- 46 V obravnavani zadevi je zlasti iz obvestila, ki ga je Kraljevina Belgija na Komisijo naslovila 10. decembra 2003 ter je navedeno v točki 1 spornega sklepa in priloženo k odgovoru na tožbo, ki je bil predložen Splošnemu sodišču, razvidno, da je flamska vlada celotno končnico svetovnega prvenstva določila za dogodek velikega pomena, ker so bile vse tekme tradicionalno predvajane na brezplačnih programih in so imele zelo visoko stopnjo gledanosti. Kot primer to obvestilo navaja, da so oddaje obsegale različne tekme končnice svetovnega prvenstva 2002 in da so imele v flamski skupnosti stopnjo gledanosti med 1,8 % in 9,9 % gledalcev oziroma med 101.200 in 546.800 gledalcev, kar pomeni tržni delež med 22,9 in 86,6 %.
- 47 Ob tem je, kot izhaja iz obvestilu z dne 10. decembra 2003, vlada francoske skupnosti navedla, da so vse tekme končnice svetovnega prvenstva en dogodek velikega pomena, ker so bile vse navedene tekme zelo priljubljene pri širši javnosti te skupnosti, in ne samo pri tistih, ki po navadi spremljajo nogometna prvenstva. Med drugim so bile vse navedene tekme tradicionalno predvajane na brezplačnih programih in so imele zelo visoko stopnjo gledanosti. S tem v zvezi se to obvestilo nanaša tudi na oddaje, ki obsegajo različne tekme končnice svetovnega prvenstva 2002 in so imele v francoski skupnosti stopnjo gledanosti med 4,7 % in 30,1 % gledalcev, kar pomeni tržni delež med 50,8 in 63,4 %.
- 48 Ti podatki, ki jih je Kraljevina Belgija sporočila na podlagi zahtev iz člena 3a(2) Direktive 89/552, so Komisiji omogočili, da je opravila nadzor in da bi, če bi presodila, da je to potrebno ali primerno, zahtevala od te države članice dodatna pojasnila ali predložitev drugih podatkov, poleg tistih, ki so bili navedeni v obvestilu te države članice.
- 49 Drugič, iz ničesar ne izhaja, da Komisija ni opravila takšnega omejenega nadzora in da v zvezi z razlogi, ki so navedeni v točkah 46 in 47 te sodbe, ni preučila, ali belgijski organi niso storili očitne napake pri presoji, ko so vse tekme, ki so del končnice svetovnega prvenstva, določili za dogodek velikega pomena.
- 50 Najprej, v zvezi s tem iz točke 6 obrazložitve spornega sklepa izhaja, da je Komisija dejansko preverila, ali ima celotna končnica svetovnega prvenstva, vključno z „manj pomembnimi“ tekmami, poseben odziv v flamski in francoski skupnosti, torej, ali so bile tekme tega turnirja zelo priljubljene pri širši javnosti, in ne le pri tistih gledalcih, ki običajno spremljajo nogometne tekme po televiziji. Iz točke 16 obrazložitve tega sklepa prav tako izhaja, da je Komisija upoštevala dejstvo, da je bil navedeni turnir v celoti in vključno z „manj zanimivimi“ tekmami, vedno predvajan na brezplačni televiziji in da je pritegnil številne televizijske gledalce.
- 51 Dalje, obvestilo, ki je navedeno v točkah 46 in 47 te sodbe, je Komisiji omogočilo, da je ugotovila zlasti, kakšne so bile stopnje gledanosti in kakšni so bili tržni deleži oddaj, ki so obsegale najmanj priljubljene tekme končnice svetovnega prvenstva, ki so bile vse skupaj „manj zanimive“ tekme. Poleg tega so bili v obvestilu z dne 10. decembra 2003 navedeni razlogi, zakaj se utegnejo zdeti stopnje gledanosti določenih tekem nizke, čeprav so tudi te tekme vzbudile zadosten interes, da jih je mogoče šteti za del dogodka velikega pomena.
- 52 Vendar FIFA ni izpodbijala, da je bilo navedeno obvestilo podlaga za sporni sklep.
- 53 Nazadnje, FIFA ne more utemeljeno zatrjevati, da je domnevno nezadostni nadzor Komisije posledica tega, da je Komisija opravila nadzor v zvezi s podatki, ki so obstajali ob sprejemu obvestila Kraljevine Belgije z dne 10. decembra 2003, in da ni upoštevala poznejših podatkov, ki so bili dostopni na dan sprejetja spornega sklepa.

- 54 V zvezi s tem je treba navesti, da takšen očitek ni bil uveljavljan na prvi stopnji. FIFA je namreč pri Splošnem sodišču grajala obrazložitev spornega sklepa, pri čemer je zatrjevala, da v obrazložitvi nista bila navedena niti vrsta niti datum podatkov o belgijskem medijskem prostoru, kot jih je upoštevala Komisija. Tako FIFA ni grajala domnevno nezadostnega nadzora Komisije, kar je očitek, ki se nanaša na vsebino spora. Iz ustaljene sodne prakse pa izhaja, da če bi stranka pred Sodiščem lahko prvič navajala razlog, na katerega se pred Splošnim sodiščem ni sklicevala, bi ji to omogočalo, da Sodišču predloži zadevo, katere predmet je širši kot tisti, o katerem je odločalo Splošno sodišče. V okviru pritožbe je pristojnost Sodišča načeloma omejena na preizkus presoje razlogov, ki jih je obravnavalo Splošno sodišče (glej sodbo z dne 19. julija 2012 v združenih zadevah Alliance One International in Standard Commercial Tobacco proti Komisiji in Komisija proti Alliance One International in drugim, C-628/10 P in C-14/11 P, točka 111 in navedena sodna praksa). Zato je treba zgoraj navedeni očitek zavreči kot nedopusten.
- 55 Tretjič, FIFA je bilo pred Splošnim sodiščem dovoljeno dokazati, da bi morala Komisija na podlagi teh elementov skleniti, da so belgijski organi storili očitno napako pri presoji s tem, da so vse tekme, ki so del končnice svetovnega prvenstva, določili za dogodek velikega pomena.
- 56 Vendar je FIFA s tem namenom Splošnemu sodišču med drugim predložila podatke o stopnji gledanosti končnice svetovnega prvenstva v letih od 1998 do 2006 ter navedla, da ti podatki kažejo, da „manj zanimive“ tekme v flamski in francoski skupnosti nimajo posebnega odziva pri gledalcih, ki nogometa ne spremljajo redno.
- 57 Splošno sodišče je te podatke preučilo v točkah od 102 do 108 izpodbijane sodbe, vendar ni potrdilo presoje, ki jo je predlagala FIFA. Presodilo je, da FIFA ni dokazala, da so ugotovitve iz točk 6 in 18 obrazložitve spornega sklepa, navedene v točki 50 te sodbe, napačne in da bi zato Komisija morala ugotoviti, da so belgijski organi storili očitno napako pri presoji, ker so vse tekme, ki so del končnice svetovnega prvenstva, določili za dogodek velikega pomena.
- 58 Iz zgoraj navedenega izhaja, da pravna napaka Splošnega sodišča, kot je ugotovljena v točki 41 te sodbe, ni taka, da bi povzročila razveljavitev izpodbijane sodbe, saj je njen izrek utemeljen z drugimi pravnimi razlogi. Zato je treba tretji del prvega pritožbenega razloga zavrniti kot neupoštevten.
- Drugi deli prvega pritožbenega razloga
- 59 V zvezi s prvim in drugim delom prvega pritožbenega razloga je treba spomniti, da vprašanje, ali je obrazložitev sodbe Splošnega sodišča protislovna, pomeni pravno vprašanje, ki se sme kot tako uveljavljati v okviru pritožbe, saj mora obrazložitev sodbe jasno in nedvoumno izražati razlogovanje Splošnega sodišča (glej v tem smislu sklep z dne 29. novembra 2011 v zadevi Evropaiki Dynamiki proti Komisiji, C-235/11 P, točki 29 in 30, in sodbo z dne 19. decembra 2012 v zadevi Komisija proti Planet, C-314/11 P, točki 63 in 64).
- 60 Vendar navedena obveznost skladne obrazložitve ni sama sebi namen, saj zlasti omogoča zainteresiranim strankam, da se seznanijo z utemeljitvijo sprejete odločbe (glej v tem smislu zgoraj navedeni sklep Evropaiki Dynamiki proti Komisiji, točka 30, in zgoraj navedeno sodbo Komisija proti Planet, točka 64).
- 61 V obravnavanem primeru je treba navesti, da so razlogi, ki se izpodbijajo v prvem in drugem delu, namenjeni obrazložitvi ugotovitev iz točk 72 in 95 te sodbe. Vendar je Sodišče nadomestilo obrazložitev z namenom utemeljitve sprejete odločitve, potem ko je v točkah od 31 do 41 te sodbe sklenilo, da so bile te ugotovitve napačne.

- 62 Ker so ti razlogi dodatek k ugotovitvam, ki jih je Sodišče štelo za napačne in jih je nadomestilo z obrazložitvijo, ti razlogi ne predstavljajo utemeljitve sprejete odločbe, ki je ne bi bilo več mogoče preizkusiti glede domnevne neskladnosti.
- 63 Da bi odgovorili na četrty del prvega pritožbenega razloga, je treba spomniti, da so v obvestilu Kraljevine Belgije z dne 10. decembra 2003 in v spornem sklepu navedeni razlogi, zaradi katerih so bile vse tekme končnice svetovnega prvenstva opredeljene kot dogodek velikega pomena. Ob upoštevanju domneve zakonitosti, ki se nanaša na akte institucij Unije (sodba z dne 20. septembra 2007 v zadevi Komisija proti Španiji, C-177/06, ZOdl., str. I-7689, točka 36), in omejenega nadzora, ki ga izvajata Komisija in Splošno sodišče, mora FIFA pri Splošnem sodišču izpodbijati te razloge in dokazati, da bi morala Komisija ugotoviti, da so belgijski organi storili očitno napako pri presoji, ker so vse tekme uvrstili na seznam dogodkov velikega pomena. FIFA je navedene razloge neuspešno skušala izpodbiti (glej točke od 55 do 57 te sodbe).
- 64 Zato četrtega dela tega pritožbenega razloga ni mogoče sprejeti.
- 65 V zvezi s petim delom tega pritožbenega razloga je treba navesti, da FIFA ni navedla natančnih razlogov, zaradi katerih je menila, da je Splošno sodišče prekoračilo sodni nadzor, za katerega izvajanje je pristojno. Med drugim ni jasno navedla izpodbijanih delov sodbe, v katerih so navedeni izpodbijani razlogi. V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča je treba navedeni del pritožbenega razloga kot nedopusten zavreči (glej sodbo z dne 2. aprila 2009 v zadevi France Télécom proti Komisiji, C-202/07 P, ZOdl., str. I-2369, točka 55, in sklep z dne 2. februarja 2012 v zadevi Elf Aquitaine proti Komisiji, C-404/11 P, točka 15).
- 66 V zvezi s šestim delom prvega pritožbenega razloga iz splošnih ugotovitev, navedenih v točkah od 107 do 111 sodbe z današnjega dne UEFA proti Komisiji (C-201/11 P, objavljena v tem zvezku Zbirke odločb), izhaja, da obrazložitev spornega sklepa izpolnjuje pogoje, ki so določeni v členu 253 ES. Glede na navedene ugotovitve zadošča, da so v točkah 6 in 16 tega sklepa na kratko navedeni razlogi, zaradi katerih je Komisija presodila, da so vse tekme končnice svetovnega prvenstva lahko veljavno vpisane na seznam dogodkov velikega družbenega pomena za Belgijo, ker ti razlogi FIFI omogočajo, da se seznaneni z utemeljitvijo sprejetega ukrepa, Splošnemu sodišču pa, da opravi nadzor utemeljenosti te presoje.
- 67 Glede na navedeno je treba prvi pritožbeni razlog zavrniti kot delno nedopusten in delno neutemeljen.

Drugi pritožbeni razlog

Trditve strank

- 68 Drugi pritožbeni razlog v bistvu obsega štiri dele. FIFA v prvem delu zatrjuje, da Splošno sodišče ni preizkusilo njene trditve v zvezi s sklicevanjem na vrsto in datum podatkov v spornem sklepu, ki jih je Komisija upoštevala pri sprejemu tega sklepa. Splošno sodišče bi moralo namreč šteti, da le izraz „razpoložljivi podatki o belgijskem medijskem prostoru“, ki je naveden v točki 3 tega sklepa, ne ustreza zahtevi po zadostni obrazložitvi. Natančneje, ker je bilo eno svetovno prvenstvo po sprejemu sklepa z dne 7. aprila 2004 in pred sprejemom spornega sklepa, ki je nadomestil prvi sklep na podlagi zgoraj navedene sodbe Infront WM proti Komisiji, bi morala Komisija navesti, katere stopnje gledanosti in katera svetovna prvenstva so bili preizkušeni in upoštevani.
- 69 Iz drugega dela tega pritožbenega razloga izhaja, da naj bi se Splošno sodišče v točkah od 71 do 73 izpodbijane sodbe oprlo na razloge, ki se v spornem sklepu nikjer ne pojavljajo, ker je presodilo, da se lahko vse tekme končnice svetovnega prvenstva štejejo za en sam dogodek, in da Komisija ni bila dolžna navesti drugih razlogov za utemeljitev svojega sklepa o odobritvi uvrstitve tega turnirja na belgijski seznam dogodkov velikega pomena.

- 70 FIFA v tretjem delu tega pritožbenega razloga Splošnemu sodišču očita, da je napačno uporabilo pravo, ker ni dalo nikakršnega pomena praksi drugih držav članic, ki „manj zanimivih“ tekem niso uvrstile na seznam dogodkov velikega pomena.
- 71 Četrty del drugega pritožbenega razloga se nanaša na razlago in uporabo meril, na podlagi katerih je bil ugotovljen velik pomen vseh tekem, ki so del končnice svetovnega prvenstva. FIFA po eni strani meni, da je Splošno sodišče napačno sprejelo ugotovitev Komisije, da vse te tekme v Belgiji ustrezajo merilu „posebnega odziva“, in je prav tako napačno presodilo, da je Komisija navedeno ugotovitev zadostno in pravilno obrazložila. V zvezi s tem naj bi Splošno sodišče merilo „posebnega odziva“ nekega dogodka izenačilo z merilom njegove priljubljenosti. Vendar „priljubljenost“ nekega dogodka ne bi mogla biti upoštevno merilo in ne bi zadoščala za ugotovitev, da gre za „izjemen dogodek“ v skladu z uvodno izjavo 21 Direktive 97/36. Splošno sodišče je poleg tega napačno uporabilo člen 253 ES, ker je presodilo, da je Komisija zadostno in pravilno obrazložila svojo ugotovitev v zvezi z merilom „posebnega odziva“.
- 72 Po drugi strani naj bi Splošno sodišče napačno sprejelo ugotovitve Komisije, da so vse tekme končnice svetovnega prvenstva ustrezale zahtevam merila iz točke 16 spornega sklepa v zvezi s tradicionalnim prenosom vseh tekem v preteklosti in glede velikega števila gledalcev, ki jih pritegnejo „manj zanimive“ tekme. FIFA meni, da ugotovitve Splošnega sodišča niso utemeljene in da nasprotujejo dejstvom. Med drugim naj bi Splošno sodišče napačno presodilo, da je Komisija zadostno in pravilno obrazložila svojo ugotovitev, da so bile navedene zahteve spoštovane.
- 73 V zvezi s tem FIFA zatrjuje, da je Splošno sodišče predstavilo stopnje gledanosti nereprezentativnega vzorca teh tekem in ni upoštevalo tekem, ki so imele manj pomembne stopnje gledanosti. Med drugim naj bi morale ugotoviti, da povprečne stopnje gledanosti „manj zanimivih“ tekem v Belgiji niso pomenile „velikega občinstva“. Napačno naj bi bile obrazložene tudi šibke stopnje gledanosti nekaterih „manj zanimivih“ tekem.
- 74 Nazadnje, FIFA graja točko 117 izpodbijane sodbe, v kateri se je Splošno sodišče opredelilo do njenih trditev, s katerimi je izpodbijala sorazmernost vpisa vseh tekem končnice svetovnega prvenstva na belgijski seznam dogodkov velikega pomena. FIFA meni, da je Splošno sodišče storilo napako, ker je menilo, da stopnje gledanosti potrjujejo, da je mogoče ta turnir veljavno šteti za en sam dogodek velikega pomena in da je zato *ipso facto* zagotovljena sorazmernost priglašanih ukrepov.
- 75 Komisija meni, da je drugi pritožbeni razlog delno nedopusten in delno neupoštevten. Poleg tega naj bi bil ta pritožbeni razlog v celoti neutemeljen, s čimer se strinjata tudi Kraljevina Belgija in Združeno kraljestvo.

Presoja Sodišča

- 76 V zvezi z navedbo vrste in datumov podatkov, ki so bili upoštevani v spornem sklepu, iz ugotovitev, navedenih v točki 66 te sodbe, izhaja, da Komisija v tem sklepu ni bila dolžna natančneje navesti vrste in datumov teh podatkov.
- 77 V teh okoliščinah ni več treba preizkusiti – namesto tega, kar je bilo razsojeno v točkah od 59 do 62 te sodbe – ali je Splošno sodišče zadovoljivo odgovorilo na trditev FIFE glede navedbe vrste in datumov navedenih podatkov.
- 78 Prvega dela drugega pritožbenega razloga torej ni mogoče sprejeti.

- 79 V zvezi z drugim delom tega pritožbenega razloga je treba spomniti, da Splošno sodišče pri nadzoru zakonitosti iz člena 263 PDEU ne sme nadomestiti avtorjeve obrazložitve izpodbijanega akta s svojo in da ne sme s svojo obrazložitvijo zapolniti praznine v utemeljitvi tega akta tako, da njegov preizkus ne bi bil povezan z nobeno presojo v tem aktu (glej v tem smislu sodbo z dne 24. januarja 2013 v zadevi Frucona Košice proti Komisiji, C-73/11 P, točke od 87 do 90 in navedena sodna praksa).
- 80 Vendar v obravnavanem primeru ugotovitve iz točk od 71 do 73 izpodbijane sodbe ne zapolnjujejo praznine pri obrazložitvi spornega sklepa, ampak se nanašajo na določitev zahtevane ravni te obrazložitve v zvezi z zahtevami ureditve Unije, ki se uporablja na tem področju. Splošno sodišče tako z avtorjevo obrazložitvijo spornega akta ni nadomestilo svoje obrazložitve, temveč se je, v skladu s pooblastili, ki jih ima, omejilo na izvedbo nadzora zakonitosti spornega akta.
- 81 Zato je treba drugi del drugega pritožbenega razloga zavrniti kot neutemeljen.
- 82 V zvezi s tretjim delom tega pritožbenega razloga je treba navesti, da FIFA pri Splošnem sodišču ni navedla pritožbenega razloga, s katerim bi se zatrjevalo, da bi bilo treba za presojo dejstva, ali imajo „manj zanimive“ tekme velik družbeni pomen za Belgijo, upoštevati prakso drugih držav članic. FIFA je namreč v vlogi, s katero se je postopek začel, omenila to prakso, ne da bi zatrjevala, da je bil sporni sklep nezakonit, ker belgijski organi in Komisija tej praksi niso pripisali nikakršnega pomena.
- 83 V skladu s sodno prakso, navedeno v točki 54 te sodbe, je treba tretji del tega pritožbenega razloga zavreči kot nedopusten.
- 84 FIFA je v okviru četrtega dela tega pritožbenega razloga najprej navedla vrsto trditvev, s katerimi je skušala dokazati, da parametri „manj zanimivih“ tekem niso ustrezali merilom, navedenim v točkah od 6 do 16 spornega sklepa, ki so jih belgijski organi določili z namenom opredelitve dogodkov velikega pomena.
- 85 Vendar želi FIFA s temi trditvami dejansko doseči, da bi Sodišče svojo presojo dejstev nadomestilo s presojo dejstev Splošnega sodišča, ne da bi FIFA uveljavljala izkrivljanje dejstev in dokazov, ki so bili predloženi Splošnemu sodišču. Tako je treba ob upoštevanju ustaljene sodne prakse Sodišča ta del zavreči kot nedopusten (glej sodbo z dne 18. maja 2006 v zadevi Archer Daniels Midland in Archer Daniels Midland Ingredients proti Komisiji, C-397/03 P, ZOdl., str. I-4429, točka 85, in zgoraj navedeno sodbo ThyssenKrupp Nirosta proti Komisiji, točka 180).
- 86 Dalje, v zvezi z domnevno izenačitvijo merila „posebnega odziva“ dogodka z merilom priljubljenosti je treba navesti, da FIFA tega razloga ni navedla pri Splošnem sodišču. V skladu s sodno prakso, navedeno v točki 54 te sodbe, je treba to trditev kot nedopustno zavreči.
- 87 Očitek domnevno pomanjkljive formalne obrazložitve spornega sklepa dejansko ustreza šestemu delu prvega razloga, zato ga je treba zavrniti zaradi razlogov, navedenih v točki 66 te sodbe.
- 88 Nazadnje, navesti je treba, da temelji trditev glede sorazmernosti vpisa vseh tekem končnice svetovnega prvenstva na seznam dogodkov velikega družbenega pomena za Belgijo na napačni razlagi točke 117 izpodbijane sodbe. Splošno sodišče v tej točki 117 namreč ni zavrnilo te trditve na podlagi okoliščine, da je bila sorazmernost priglašениh ukrepov *ipso facto* ugotovljena, zato je bilo mogoče vse tekme končnice svetovnega prvenstva veljavno šteti za en sam dogodek velikega pomena. Splošno sodišče je pritožbeni razlog zavrnilo, ker je temeljil na napačni predpostavki, in sicer da so bili ukrepi, ki so jih sprejeli belgijski organi, nesorazmerni, ker „manj zanimive“ tekme niso imele velikega pomena. Vendar je Splošno sodišče utemeljeno odločilo, tako kot je, saj je v točkah od 98 do 119 izpodbijane sodbe presodilo, da se lahko vse tekme štejejo za dogodek velikega družbenega pomena za Belgijo.
- 89 V teh okoliščinah navedene trditve FIFE ni mogoče sprejeti.

- 90 Glede na zgoraj navedeno je treba drugi pritožbeni razlog zavrnuti kot delno nedopusten in delno neutemeljen.

Tretji pritožbeni razlog

Trditve strank

- 91 Tretji pritožbeni razlog ima v bistvu sedem delov. FIFA v prvem delu zatrjuje, da je Splošno sodišče v točkah 129 in 130 izpodbijane sodbe storilo napako, ker je na podlagi razlogov, ki jih je samo navedlo, ugotovilo, da je bila v spornem sklepu zagotovljena sorazmernost omejitev prostega pretoka storitev in sorazmernost svobode ustanavljanja, ki izhajata iz priglašениh ukrepov. Vendar FIFA meni, da je bila Komisija, in ne Splošno sodišče, dolžna preizkusiti navedene omejitve. Splošno sodišče naj bi tako ne moglo – saj je končnica svetovnega prvenstva „en sam dogodek“ – presoditi, da je bila Komisija, ki se ni oprla na takšno domnevno naravo tega turnirja, oproščena obveznosti dokazati, da so bile omejitve, ki so bile posledica spornega sklepa, potrebne, ustrezne in sorazmerne.
- 92 Iz drugega dela tega pritožbenega razloga izhaja, da naj bi Splošno sodišče v točkah 55, 56 in 127 izpodbijane sodbe napačno sklenilo, da sta cilj zagotoviti širok dostop javnosti do televizijskih prenosov dogodkov velikega pomena in pravica do obveščенosti utemeljevala omejitve, ki so bile posledica spornega sklepa. Širok dostop javnosti naj bi namreč ne bil isto kot neomejen dostop navedene javnosti. Tako naj bi pravica do obveščенosti ne obsegala pravice do spremljanja vseh tekem končnice svetovnega prvenstva na brezplačnih televizijskih kanalih in naj bi ne utemeljevala prepovedi ekskluzivnega prenosa ene od tekem s strani enega od izdajateljev televizijskih programov, ki ni izdajatelj brezplačnih programov.
- 93 FIFA v tretjem delu tega pritožbenega razloga meni, da bi moralo Splošno sodišče ugotoviti, da je bila Komisija dolžna preizkusiti vprašanje, ali ukrepi, manj restriktivni kot ukrepi, ki so bili odobreni s spornim sklepom, omogočajo zagotovitev izvedbe cilja, ki mu sledi člen 3a Direktive 89/552.
- 94 FIFA v četrtem delu tretjega pritožbenega razloga zatrjuje, da Komisija ni mogla opraviti omejenega preizkusa skladnosti priglašениh ukrepov s pravom Unije. Splošno sodišče naj bi moralo presoditi, da je bila dolžna opraviti natančen pregled in poglobljen preizkus.
- 95 Iz petega dela tega pritožbenega razloga izhaja, da naj bi Splošno sodišče napačno ugotovilo, da je Komisija zadostno obrazložila svojo ugotovitev o sorazmernosti omejitev prostega pretoka storitev.
- 96 FIFA v šestem delu tega pritožbenega razloga zatrjuje, da bi moralo Splošno sodišče upoštevati, da je bila Komisija dolžna obravnavati vprašanje, ali so ukrepi lastninske pravice, manj omejevalni kot tisti, ki so bili odobreni v spornem sklepu, omogočali zagotavljanje izvedbe cilja, ki mu sledi člen 3a Direktive 89/552. Kadar gre namreč za dve temeljni pravici, naj bi bilo treba pretehtati omejitve izvajanja ene od teh pravic, česar naj bi Komisija v svojem sklepu ne naredila in česar naj bi Splošno sodišče ne obravnavalo v izpodbijani sodbi.
- 97 FIFA v sedmem delu tretjega pritožbenega razloga zatrjuje, da je Splošno sodišče na podlagi pomanjkljive obrazložitve presodilo, da so bile omejitve prostega pretoka storitev, svobode ustanavljanja in lastninske pravice utemeljene.
- 98 Komisija, Kraljevina Belgija in Združeno kraljestvo menijo, da tretji pritožbeni razlog ni utemeljen.

Presoja Sodišča

- 99 Prvi del tretjega pritožbenega razloga temelji na napačni razlagi točk 129 in 130 izpodbijane sodbe. Splošno sodišče naj bi namreč ne štelo, da je bila s spornim sklepom vzpostavljena sorazmernost omejitev prostega pretoka storitev in svobode ustanavljanja, ki so jih povzročili ukrepi, ki jih je priglasila Kraljevina Belgija. Tako kot trditev iz točke 88 te sodbe je Splošno sodišče zavrnilo pritožbeni razlog FIFE z obrazložitvijo, da temelji na napačni predpostavki, saj je bila izpeljana iz tega, da bi se seznam dogodkov velikega pomena – za to, da bi se štel za sorazmeren – moral omejiti na vpis „zanimivih“ tekem, saj so samo te tekme velikega družbenega pomena za Belgijo. Vendar je Splošno sodišče utemeljeno odločilo, tako kot je, saj je v točkah od 98 do 119 izpodbijane sodbe presodilo, da se lahko vse tekme končnice svetovnega prvenstva štejejo za dogodke velikega družbenega pomena za Belgijo.
- 100 Zato je treba prvi del tega pritožbenega razloga zavrnilo kot neutemeljen.
- 101 V zvezi z drugim delom tega pritožbenega razloga je treba navesti, da Splošno sodišče v točkah od 54 do 58 in 127 izpodbijane sodbe ni presodilo, da sta cilj zagotovitve širokega dostopa javnosti do televizijskih prenosov dogodkov velikega pomena in pravica do obveščenosti utemeljevala posebne omejitve, ki jih je povzročil sporni sklep. O tem vprašanju je odločilo na splošno, ko je presodilo, da so ukrepi iz člena 3a(1) Direktive 89/552 lahko utemeljeni z navedenim ciljem in pravico do obveščenosti, kadar zadevajo dogodke velikega pomena, vendar le, če so primerni za zagotovitev izvedbe in če ne presegajo tistega, kar je potrebno za njihovo doseganje. Ob upoštevanju načel iz točk 11 in 12 te sodbe teh ugotovitev ni mogoče izpodbijati.
- 102 Poleg tega iz ugotovitev iz točk 11, 21 in 22 te sodbe izhaja, da v nasprotju s trditvami FIFE Splošno sodišče ni bilo dolžno uskladiti teh ciljev z zahtevami, ki se nanašajo na prosti pretok storitev in svobodo ustanavljanja.
- 103 V teh okoliščinah torej ni mogoče sprejeti drugega dela tretjega pritožbenega razloga.
- 104 Kar zadeva tretji del tega pritožbenega razloga, iz točke 17 spornega sklepa izhaja, da je Komisija preizkusila, ali so bili ukrepi, ki jih je priglasila Kraljevina Belgija, sorazmerni. Vendar tak preizkus sorazmernosti nujno obsega tudi preverjanje, ali je mogoče cilje splošnega interesa doseči z ukrepi, ki so manj omejevalni za navedeni prosti pretok. V teh okoliščinah FIFA ne more zatrjevati, da je Komisija popolnoma opustila preverjanje obstoja možnosti uporabe takšnih ukrepov. S tem v zvezi ni upošteveno dejstvo, da se ta točka omejuje na omembo prostega pretoka storitev, saj preverjanje sorazmernosti omejitev svobode ustanavljanja, ki je posledica priglašanih ukrepov, ni bistveno drugačno in ti priglašeni ukrepi le izjemoma posegajo v to svobodo ustanavljanja.
- 105 Poleg tega je Splošno sodišče v točki 118 izpodbijane sodbe preučilo manj omejevalne ukrepe, ki jih je predlagala FIFA, in ugotovilo, da ti niso združljivi z opredelitvijo brezplačne televizije iz uvodne izjave 22 Direktive 97/36. Iz tega izhaja, da ti ukrepi niso tako učinkovito omogočali izvedbe ciljev splošnega interesa kot ukrepi, ki so jih priglasili belgijski organi. V teh okoliščinah je Splošno sodišče lahko sklenilo, da Komisiji – pred odločitvijo o vprašanju sorazmernosti vključitve celotnega svetovnega prvenstva na seznam dogodkov velikega družbenega pomena za Belgijo – ni bilo treba preučiti teh ukrepov.
- 106 Zato je treba tretji del tega pritožbenega razloga zavrnilo kot neutemeljen.
- 107 Glede četrtega dela tega pritožbenega razloga izhaja iz točk 19 in 22 te sodbe, da je Komisija pristojna za izvedbo omejenega nadzora, kadar odobri nacionalne ukrepe, ki opredeljujejo dogodke velikega pomena. Torej FIFA napačno meni, da bi moralo Splošno sodišče presoditi, da je bila Komisija dolžna „natančno“ preveriti in opraviti „poglobljen preizkus“ skladnosti priglašanih ukrepov s pravom Unije.

- 108 Zato ni mogoče uspeti s četrnim delom tretjega pritožbenega razloga.
- 109 V zvezi s petim delom tega pritožbenega razloga je treba ugotoviti, da je ob upoštevanju splošnih ugotovitev iz točk od 107 do 111 zgoraj navedene sodbe UEFA proti Komisiji obrazložitev izpodbijane sodbe zadostna, tako da je treba ta del pritožbenega razloga kot neutemeljen zavrni.
- 110 Kar zadeva šesti del tretjega pritožbenega razloga, po eni strani iz ugotovitev v točkah 11, 21 in 22 te sodbe izhaja, da kršitev lastninske pravice FIFE izhaja že iz člena 3a Direktive 85/552 in da bi bila ta kršitev načeloma lahko upravičena s ciljem varovanja pravice do obveščenosti in zagotavljanja širokega dostopa javnosti do televizijskih prenosov dogodkov velikega družbenega pomena. Po drugi strani, ker so belgijski organi vse tekme končnice svetovnega prvenstva veljavno opredelili kot dogodek velikega pomena, je bila Komisija zavezana preizkusiti le učinke te opredelitve na lastninsko pravico FIFE, ki presegajo tiste, ki so tesno povezani z vpisom tega dogodka na seznam dogodkov, ki jih določijo ti organi.
- 111 Vendar v obravnavanem primeru FIFA Splošnemu sodišču ni predložila ničesar, kar bi mu omogočalo ugotovitev, da so imeli učinki opredelitve vseh tekem končnice svetovnega prvenstva za dogodek velikega pomena prekomeren vpliv na lastninsko pravico FIFE.
- 112 V teh okoliščinah je treba šesti del tega pritožbenega razloga zavrni kot neutemeljen.
- 113 Nazadnje, v zvezi s sedmim delom tega pritožbenega razloga zadošča navesti, da je Splošno sodišče v točkah od 125 do 130 in od 136 do 142 izpodbijane sodbe podalo zadostno obrazložitev, ki je FIFI omogočila, da se je seznanila z razlogi, zaradi katerih ni sprejelo njenih trditev, Sodišču pa, da razpolaga z dovolj elementi za sodni nadzor.
- 114 Zato navedenega dela pritožbenega razloga ni mogoče sprejeti.
- 115 Glede na navedeno je treba tretji pritožbeni razlog zavrni kot delno nedopusten in delno neutemeljen.
- 116 Ker nobenega od treh pritožbenih razlogov, ki jih je v utemeljitev pritožbe navedla FIFA, ni mogoče sprejeti, je treba pritožbo v celoti zavrni.

Stroški

- 117 Člen 184(2) Poslovnika določa, da kadar pritožba ni utemeljena, o stroških odloči Sodišče. V skladu s členom 138(1) Poslovnika, ki se v pritožbenem postopku uporabi na podlagi njegovega člena 184(1), se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Ker FIFA ni uspela s predlogi in je Komisija predlagala, naj se ji naloži plačilo stroškov, ji je treba naložiti plačilo stroškov tega postopka.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

- 1. Pritožba se zavrne.**
- 2. Fédération internationale de football association (FIFA) se naloži plačilo stroškov.**

Podpisi